

АЙНАЛАНЫ НҰРЛАНДЫРҒАН УНИВЕРСИДА

Бұқаралық спорт пен дене шынықтыру, салауатты өмір салтын қалыптастыру – өліміздің басты бағдарларының бірі. Спорт – мемлекеттің мәртебесін, ұлттың намысын айқындайтын көрсеткіш. Биылғы жылдың бастамасы болған айтулы дода «Универсиада» – халықаралық аренада Қазақстан спортының беделі жыл санап көтеріле түскендігінің айғағы. Соңғы жылдары бой көтерген «ALMATY ARENA», «HALUK ARENA» сияқты зәулім спорт ғимараттары, өлімізде ірі халықаралық жарыстарды өткізе бастағанымыз, әлемдік спортқа бәсекелі бола бастағанымызды да аңғартады.

Универсиада – 2017» халықаралық қысқы т. шарасы – студент жастардың сайысы. Н. Назарбаев: «Еркін елде өскен рухы ардайын биік болуы тиіс, тарихи жолын жүреткі, өршіл намысты, рухты болса – ол елдің еңсесі де биік. Өршіл, намысшыл жас отаныш, спорт келсе, халқына, өз ұлтына адал еттеуге ұмтылады», – деп бүгінгі күнгі тек ұрпақтың еліміздің еңселі белестері биіктеріне, елеулі істерге бірге атсалысып отырып отаныш ұрпақ екенін ерекше аял еткен еді. Бүгінгі күні жас ұрпақ еліміздің ірі мерекелері және тарихи белестерімен жасылып келеді. Бүкіләлемдік қысқы универсиада-2017 студенттік спорт сайысы Азия мемлекеттері арасында тұңғыш рет кстанда өткізілгеніне әлем назарын да Қазақстанға аударды. Бұл айтулы еліміздің жастары қызу белсенділікпен аялды.

Универсиадаға қолдау көрсету үшін т. дауысының бағдарламасын кеңінен тиісті мақсатында археология, этнология және музейология кафедрасының 4-курс

студенттері №138 М. Базарбаев атындағы мектеп-гимназияға барып, мектеп оқушылары командалары арасында «Толғағай» атты спорттық сайыс өткізді. Студенттер көздеген басты мақсат – мектеп қабырғасында оқушылар назарын Универсиада алауының эл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да ашылағанына аудару, университетімізден бастау алған Универсиадаға жанкүйер болуға шақыру. Бұл іс-шараны өткізу үшін №138 мектеп-гимназияның таңдаулы да тегін емес. Мектептегі тарихшы ұстаздар қауымы – біздің факультетіміздің түлектері әрі «ҚазҰУ түлектері» клубының белсенді мүшелері.

Студенттеріміз оқушылардың шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында 2 апта бұрын «Универсиада афишасы», «Универсиада хаты», «Универсиада және менің қалам» атты тақырыпта шығармашылық жұмысқа байқау жариялады. Жеңімпаздар кафедралық оқытушылары тарапынан марапаттарға

ие болды. «Біз Универсиадамен бірге біз» атты флеш-мобқа студенттер оқушылармен бірге қатысты. Осылайша, студенттер мектептегі жас бұйымды болашақ студент болуға, еліміздің спорттық шараларын қолдауға шақырды. Бұл спорттық іс-шараны ұйымдастыру идеясы да студенттерге тәнсіз екенін айтар болсақ, бүгінгі жастардың отансүйгіш, рухшыл екендігінде күмән жоқ.

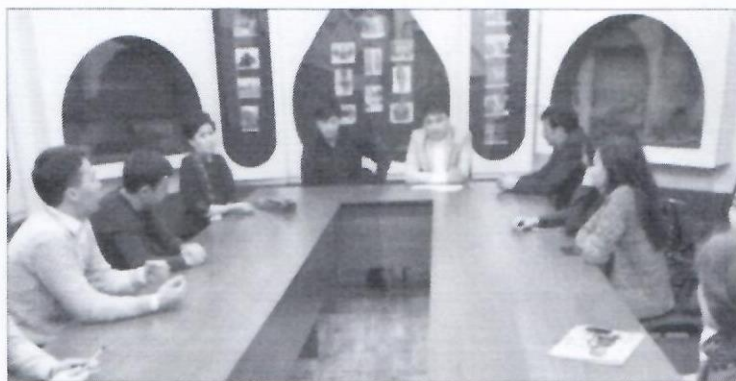
Мектеп ұжымы өз кезегінде алау эстафетасын алып жүру салтанатының университеттен бастау алғанын ерекше сезіммен қабылдағандықтарын, мектеп бітірушілердің болашақ оқу орнын таңдауында ҚазҰУ-дың алдығы орында тұрғанын жеткізді. Бұл күні «Алматы. Спорт. Жастар» ұжымы бір-біріне жарасқан егіз ұғымдай болып тұр десек еш қателеспейміз.

Т. ҚАРТАЕВА,
М. ДАУЫТБЕКОВА

«Айналаңды нұрландыр» жобасы аясында тарих, археология және этнология факультетінің этнология музейінде М. Әуезов атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық драма театры өртістерімен шығармашылық кездесу өтті. Әкемтеатр өртісі Бауыржан Манжігітов пен киноактер Данияр Қанатқалиев студент жастармен қауышып, өз ойларын ортаға салды.

«Айналаңды нұрландыр» жобасы аясында тарих, археология және этнология факультетінің этнология музейінде М. Әуезов атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық драма театры өртістерімен шығармашылық кездесу өтті. Әкемтеатр өртісі Бауыржан Манжігітов пен киноактер Данияр Қанатқалиев студент жастармен қауышып, өз ойларын ортаға салды.

ТЕАТР - ТӘРБИЕ БЕСІГІ

«Мәңгілік ел» идеясына қызмет ететіндігі де атап өтілді. Осы орайда өздері сомдап жүрген спектакльдер топтамасы – «Томiris», «Қорқыттың көрі», «Қазақтар», «Бейбарыс сұлтан», «Алмас қылыш», «Абай», «Қылы заман» сынды спектакльдердің бүгінгі жастар үшін тағылымдық маңызы зор екендігі хабарланды. Студенттерге рухани-мәдени тұрғыда тәрбие беретін театрға жиі келуге шақырды.

Сондай-ақ кеш қонақтары студенттердің

сия түрлі сауалдарына жауап беріп, ашық-жарқын әңгімелесті. Студенттерді қоғамда орын алып жатқан оқиғалардың театр төрінен қаншалықты сахналанып жатқандығын хабарлар етіп, театр өнері арқылы тарихи оқиғалардан сабақ ала білуге тәрбиелендіру көздеген шара жоғары деңгейде өтті.

М.Қ. ДАУЫТБЕКОВА,
археология, этнология және музейология
кафедрасының доценті, т.ғ.к.

ҒАСЫР ДЕРТІ

Адамның ақыл-ойын, денсаулығын, қабілетін дамыту мәселелеріне тікелей қатысы бар маңызды еңбектерінде шығыстың өгілгі ойшыл-ғалымы Әл-Фараби: «Жас жеткіншектеріңізді көрсетіңіз, мен сіздердің болашақтарыңызды айтып берейін», – деген екен.

Бүгінде жер шары халықтарының назары XXI ғасырдың мәселесіне айнаған ЖИТС (жұқтырмалық имун тапшылығының синдромы) дертіне ауа бастауда, қазірдің өзінде ондаған мың адамның өмірін жойған осы бір қатерлі ауру жанында жұмыр жердің түкпір-түкпірінде күн сайын хабар бермей отырған бірде-бір газет, журнал, теледидар немесе радио торабы жоқ. Бұл дерттің қара бұлтты бүкіл жер шарын басып келеді. Жеті жұттың біреуі – обая таттытың бұл аурумен күресуде қоғам болып жұмылу керек. «Әрбір жаманшылықтың жағсына тұрып, адамның адамдығын бұзатын жаманшылықтан бойын жинақтау, бұл адамға нұр болады» деп Абай атамыз айтқандай, осы дерт аясында қозғалатын сөз сарасын «ЖИТС – XXI ғасыр дерті» деп алып отырмайы.

Қазіргі уақытта көптеген аурулардың алдын ала егілетін вакциналары бар, емі бар. Ал ЖИТС ауруының қауіптілігі – оның емінің табылмай отырғандығы. Бұл дүние жүзінің халқы алаңдатып отырған ғаламдық мәселе. Сондықтан осы аурудың алғашқы және негізгі белгілері, оған сақтану жолдары, аурудың алдын-алу және емдеу тәсілдеріне хабарлар болғанымыз жөн. Егер әрбір адам осы ауру туралы жан-жақты білсе, мұқият дерттің алдын алуға болады. Теректе бойлағай, осы аурудың тарихына үкілер болсақ, ең алғаш ЖИТС дерті Африкада пайда болған. «Құлақ естігенді, көз көреді» деген. Көп күттірген жоқ, Қазақстанда алғаш сирек 1987 жылы анықталды. Елімізде бүгінгі күнге дейін Ақтөбе облысында 200-ге жуық адам ЖИТС аурусын жұқтырған. Қарағанды, Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Ақмола облыстарында бұл көрсеткіш екі еселенген. ЖИТС-пен ауру – өлім жазасына кесілгенмен бірдей. Себебі дүние жүзінде осы уақытқа дейін әлі оны толық жазатын ем жоқ. Бұл дерт тіпті менің деген мықтыларды аяғынан жығып, талайлардың өміріне нүкте қоюда.

Денсаулық – бақыттың тең жартысы. Ал бақыт – адамның өмір қызығы мен қуанышына, рахатына қанағаттану дәрежесін танытатын этикалық ұғым. Бақыттың негізінде адамның өмірі мағыналы және нәтижелі болған кездегі өз болмысына деген ризашылық сезімінің қалыптасуы жатыр. Арман сияқты Бақыт та мұраттың тылсымдық-эмоциялық көрінісі болып табылады. Шіркін-ай, денің сау болып, ата-ананың, туған-туыстарының, сүйікті достарының, әріптестеріңнің жанында күліп-ойнап жүргенге не жетсін!?

Жұмыр жерді мекендеген халықтың сонау, ерте заманнан бері айтылып, ғасырлар бойы сұрыпталып келген інжу-маржанды асыл да, даналы сөздері бар. Осынау ғұбратты сөздер адамзат баласының денсаулығына зиянды әрекеттерді де жан-жақты қамтыған. Медицинада сөз құдіретінің шарапатына өлшеу жоқ. Азабын арқалатып дінкесіне тиген жаман әдеттен құтыла алмай, амалсыз көніп, мелеп, кемек тілеп алдына келген науқасқа дәрігердің тауып айтқан бір жылы сөзі тамаша қуат береді.

«Жаксылан үйрен, жаманнан жирен» деп халқымыз бекер айтпаған. Жаксылы көріп, тындап, соған ұқсау керек. Жаманды көріп, зардабын түсініп, бойынды аулақ ұстау – білімділіктің, көрегендіктің белгісі. Денсаулықты үнемі күте білу керек. Ол үшін адамға санаға «денсаулық», «әдемілік» ұғымдарын сіңіре білуіміз тиіс.

М.Т. АДИЛОВА,
Л.Б. УМБЕТЯРОВА,
эпидемиология және гигиена
кафедрасының оқытушылары

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

–Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА
Жауапты хатшы – Дариға АМАНКЕЛДИЕВА
Тішілер: Әйгерім КАМАЛДИНОВА, Анвар УШУРОВ
Дизайнер – Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ
Фотоші – Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректорлар: Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., эл-Фараби даңғылы, 7,
ректорат, II-қабат, №104 бөлме
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі 11-94,
төлеуі 377-31-48
Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакциясы компьютер ортасында теріп,
беттемді «Бизнес-Информ» баспаханасында басылды
Тел: 2-93-09-09

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Табсырыс: №65

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданылмайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасауы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.